

Johdanto.

Aikaisemmissa kirjoituksissani olen käsitellyt joitakin sellaisia Raamatun asioita, joista kristikunnassa yleisesti esitetyt käsitykset ovat näkemykseni mukaan ristiriidassa Raamatun tekstin kanssa tai jotka voidaan vähintään yhtä hyvin tulkita myös toisella tavalla. Käytän tällaisista väärinä pitämistäni käsityksistä nyt tässä yhteydessä nimitystä virhetulkinnat.

Se, että henkilöillä, jotka eivät itse ole kristittyjä, on virheellisiä käsityksiä kristinuskoon liittyvistä asioista, on luonnollista ja ymmärrettävää. Eihän monilla kristityilläkään ole oikeaa käsitystä esimerkiksi buddhalaisuudesta, islamilaisuudesta tai juutalaisuudesta, joiden ilmenemistä jokapäiväisessä elämässä olen voinut läheltä seurata asuessani perheeni kanssa Thaimaassa, Saudi-Arabiassa ja Israelissa eli maissa, joissa kussakin yksi edellä mainituista uskonnoista on hallitsevassa asemassa. Kyllähän monet nykyisin matkustelevat eri puolilla maailmaa, mutta turisti näkee yleensä vain kulissit, ei sitä, mitä on kulissien takana ja minkä kanssa maassa asuva joutuu ainakin jossain määrin tekemisiin halusipa sitä tai oli haluamatta.

Koska on vaikea ajatella, että henkilöt, jotka nimittävät itseään kristityiksi, olisivat tahallaan tehneet virhetulkintoja - tosin sielunvihollinen voi tietysti saada sellaistaikin aikaan - virhetulkintojen syntymiselle täytyy olla olemassa joitakin varsin painavia syitä. Niitä olen nyt yrittänyt tutkia ja tuoda esille tässä kirjoituksessa. Ennen varsinaista virhetulkintojen syiden käsittelyä olen esittänyt historiallisen katsauksen kristikunnan vaiheista ajanlaskumme viiden ensimmäisen vuosisadan aikana.

Raamatun tekstilähteiden ja konkordanssien sekä Raamatun kielten sanakirjojen ja kielioppien osalta viittaa vain aikaisemmissa kirjoituksissani esitettyihin lähdetietoihin. Muut nimenomaan tässä tutkielmassa käyttämäni lähteet, joihin olen tehnyt myös lähdeviittauksia, on esitetty kirjoituksen lopussa olevassa lähdekirjallisuusluettelossa. Tätäkin tutkielmaa laatiessani olen taas joutunut turvautumaan vain omassa kirjastossani olleisiin lähdeteoksiin.

Koska olen saanut tietokoneeseeni uusia fontteja, olen voinut jonkin verran korjata kreikan kielen kirjoitusta, jolloin olen samalla hiukan täsmentänyt myös hebrean kielen translitterointia.

Karstulassa marraskuussa 2006.

Osmo Alho

Johannes Kastajan ja Jeesuksen aika.

Uuden Liiton kirjoituksissa kuvatut historialliset tapahtumat käsittävät ajanjakson, joka alkoi muutama vuosi ennen ajanlaskumme alkua ja päättyi 90-luvulla j.Kr., jolloin apostoli Johannes kirjoitti Ilmestyskirjan. Tämän ajanjakson alkuosa oli Johannes Kastajan ja Jeesuksen aikaa. Hehän elivät suureksi osaksi samanaikaisesti ja olivat myös äitiensä puolelta sukulaisia.

Johannes Kastaja oli syntymästään lähtien Jumalan valitsema, jonka hebrean-kielisen nimen יוֹחָנָן [JOcHaNaN.] merkitys on "JHVH [on] armollinen". Hänen tehtävänä oli julistaa parannusta eli elämän muutosta sekä kastaa vedessä (sanan juurimerkityksen mukaisesti "upottaa veden sisään") ne, jotka halusivat tehdä parannuksen, valmistuen näin tietä Messiaalle. Jeesuksen hebrean-kielinen nimi יֵשׁוּעַ [JeShU:'a'] merkitsee enkelin sanojen mukaisesti (Matt. 1:21) samaa kuin hebrean sana יוֹשִׁיעַ [JOSH:'a'] = "Hän tulee \ pelastamaan / vapahtamaan \", mikä on futuurimuoto verbistä הוֹשִׁיעַ [HOSH:'a'] = "auttaa, pelastaa, vapahtaa". Kaikki nämä sanat tulevat juuresta יָשַׁע [JSh''], niinkuin myös sana יְשׁוּעָה [JeShU'a:(H)] = "pelastus". Jeesuksen kreikankielinen nimi Ἰησοῦς [Ie:su:'s] on hebrean-kielisen nimen väännös, jolla ei kreikassa ole sanana mitään merkitystä. Siitä on puolestaan väännetty monissa länsimaisissa kielissä esiintyvät muodot "Jesus" ja "Jeesus".

Neitsyt Mariasta syntyneenä Jumalan Poikana Jeesus ei tietenkään tarvinnut mitään parannuksen tekemistä, mutta Hän halusi silti saada Johannekselta kasteen, jotta "täytettäisiin kaikki vanhurskaus" (Matt. 3:15) ja jotta Jeesus olisi kasteasiassakin voinut olla seuraajillensa esikuvana. Jeesuksen kasteen yhteydessä Johannes Kastaja sai myös selvän tiedon siitä, kuka oli se "Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin", jolle hän oli valmistamassa tietä (Joh. 1:29 - 34), vaikka myöhemmin, Johanneksen ollessa vankilassa, epäily valtasi kyllä hänetkin, niin että hänen täytyi lähettää oppilaitansa kysymään asiaa Jeesukselta (Matt. 11:2 - 3).

Kasteensa jälkeen Jeesus oli Juudean erämaassa Paholaisen kiusaamana, mutta sai tästä voiton Jumalan sanan avulla. Sen jälkeen Hän aloitti julkisen toimintansa Galileassa, johon profeetta Jesaja oli viitannut jakeessa Jes. 8:23 (hebrean-kielinen alkuteksti: גְּלִיל הַגּוֹיִם [GeLIL HagGOJiM.] = "pakanain Galilea", jossa sana גְּלִיל [GeLIL] on konstruktiivimuoto nimestä גָּלִיל [GaLIL] = "Galilea"). Jeesuksen maanpäällisen elämän päätehtävän, maailman syntien sovituksen, tapahtumapaikkana oli kuitenkin Israelin pääkaupunki Jerusalem, jossa Jeesus kävi muutenkin useita kertoja Vanhan Liiton suurilla juhlilla.

Alkuseurakunnan aika.

Alkuseurakunnan aika alkoi Jeesuksen sovituskouluun, ylösnousemuksen ja taivaaseen astumisen sekä Pyhän Hengen vuodatuksen jälkeen ja kesti suurin piirtein ajanlaskumme ensimmäisen vuosisadan loppuun saakka. Sinä aikana usko Jeesukseen levisi silloin tunnetussa maailmassa jo suhteellisen laajalle alueelle.

Jeesus ja Hänen lähimmät oppilaansa eli apostolit olivat kaikki juutalaisia, samoin "pakanain apostoli" Paavali, jonka alkuperäinen hebreankielinen nimi oli שְׁאוּל [Sha'UL]. Tämä Israelin ensimmäisen kuninkaan nimi merkitsee "pyydetty, anottu, rukoiltu" ja sen kreikankielinen väännös on Σαῦλος [Sau'los]. Paavalin myöhempi kreikankielinen nimi oli Παῦλος [Pau'los], jonka merkitys on "vähäinen, pieni". Ehkä Paavali ei halunnut käyttää kuninkaallista nimeä, koska hän oli taistellut kuningasten kuningasta Jeesusta vastaan. Lienee aika varmaa, että Paavali oli Jumalan valinta Juudas Iskariotin tilalle, jonka nimi oli יְהוּדָה אִישׁ קְרִיּוֹת [JeHUDha:(H) 'ISh QeRijJOTh] = "Juuda, Kerijotin mies". Apostolien tekemä valintahan oli ollut aivan selvästi liian hätäinen (Ap.t. 1:23 - 26). Useimmat Paavalin samoin kuin muidenkin apostolien työtoverit olivat niin ikään juutalaisia.

Koko alkuseurakunnan aika oli suuressa määrin juutalaiskristittyjen aikaa. Heistä käytetään hebreankielisissä teksteissä nimitystä נְצָרִים [NoTsRIM.] tai נֹצְרִים [NOTsRIM.] = "Natsaretilaiset" (myöhemmässä suomen kielessä epätarkasti "nasaretilaiset"), jota vastaa kreikankielisissä teksteissä nimitys Ναζαρήνοι [Nadzare:'noi] tai Ναζωραῖοι [Nadzo:rai'oi]. Kreikan kielen perusteella on esitetty virhetulkinta, jonka mukaan nuo nimitykset tulisivat käsitteestä "nasiiri", kreikaksi ναζῖρ [nadzi'r], hebreaksi נְזִיר [NaZIR] = "(Jumalalle) erotettu", mutta hebrean kielen perusteella on selvää, että ne tulevat paikannimestä, josta käytetään hebrean kielessä useita eri muotoja: נְצָרֶת [NeTse:'ReTh], נְצָרָת [NaTse:'ReTh], נְצָרַת [NatTse:'ReTh], נְצָרֶת [NeTsaReTh] ja נְצָרָת [NaTseRaTh]. Myös kreikan kielessä on eri muotoja: Ναζαρέτ [Nadzare't], Ναζαρέθ [Nadzare'th], Ναζαρά [Nadzara'], Ναζαράτ [Nadzara't] ja Ναζαράθ [Nadzara'th]. Tämä paikkakuntahan oli tunnetusti Jeesuksen kotipaikka (esim. Joh. 1:45 - 46).

Tämän paikannimen Natsaret (myöhemmässä suomessa Nasaret) monet eri kirjoitustavat sekä hebreassa että kreikassa johtuvat ilmeisesti siitä, että tämä nimi ei esiinny Vanhan Liiton kirjoituksissa, jolloin ei ole ollut mitään riittävän arvovaltaista lähdettä. Hebrean juurikonsonantit ovat kuitenkin aina samat: נ, צ, ר [N, Ts, R].

Kun kreikassa ei ole t + s konsonattiyhtymälle omaa kirjainta, on käytetty kirjainta, joka vastaa konsonattiyhtymää d + z eli d + soinnillinen s-äänne, jota on siis käytetty myös hebrean pelkän soinnillisen s-äänteen vastineena. Sehän on juuri aiheuttanut sekaannuksen käsitteeseen "nasiiri". Nimillä "Natsaret" ja "Natsaretilainen" on tietysti selvä yhteys hebrean sanaan נָצֵר [NeʹTseR] = "vesa, verso", joka esiintyy jakeessa Jes. 11:1 ja joka on myös juutalaisessa Raamatun selityksessä liitetty tämän tekstiyhteyden perusteella Messiaaseen.

Alkuseurakunnan aikana paikalliset kristittyjen yhteisöt eli paikallisseurakunnat olivat suureksi osaksi juutalaisten johtamia muuallakin kuin Israelin maassa. Evankeliumia julistettiin aina ensiksi juutalaisissa synagoogissa juutalaisille ja juutalaisuuteen kääntyneille tai siitä kiinnostuneille. Vasta sitä mukaa, kuin juutalaisten enemmistö kullakin paikkakunnalla hylkäsi pelastussanomaa ja kielsi synagoogien käytön, siirryttiin julistamaan suoraan pakanoilta, jolloin oli myös ryhdyttävä etsimään muita julistuspaikkoja.

On huomattava, että Jeesus ei perustanut tai käskenyt perustaa mitään kirkkokuntaa eikä Hän myöskään rakentanut tai käskenyt rakentaa yhtään kirkkorakennusta. Ne kaikki ovat myöhempää ihmistekoa, pakanakristittyjen aikaansaannoksia. Ainoat Raamatussa mainitut elävän Jumalan palvelusta varten pyhitetyt temppelirakennukset ovat olleet Israelin erämaavaelluksen aikana rakennettu telttatemppeleitä, josta hebrean kielessä käytetään nimityksiä מוֹעֵד אֵהֶל [ʹoʹHeL MOʹeDh] = "sovitun tapaamisen telta" tai מִשְׁכָּן [MiShKaN.] = "asumus" (= Jumalan asumus ihmisten keskellä) ja josta suomenkielissä käännöksissä käytetään yleensä nimitystä "Ilmestysmaja", sekä juutalaisen käsityksen mukaan kaksi Jerusalemin temppeliä: I Temppeleitä eli Salomon temppeli ja II Temppeleitä eli Serubbaabelin - Herodeksen temppeli, joka siis ymmärretään samaksi temppeliksi, vaikka Herodes Suuren alulle panema korjaustyö merkitsikin käytännössä temppelin uudelleen rakentamista.

Kaikki muut Raamatussa mainitut temppelirakennukset ovat olleet epäjumalien temppeleitä. Noiden temppelien lisäksi tulevat sitten vielä jo edellä mainitut juutalaisten paikalliset kokoontumistilat, joiden yleisesti käytetty nimi "synagooga" tulee kreikan sanasta συναγωγή [synago:ge:ʹ] = "yhteenkokoontuminen", joka tarkoitti sekä rakennusta että siinä kokoontuvaa Mooseksen uskoista seurakuntaa. Hesekielin kirjassa kuvattua temppeliä taas ei ole missään vaiheessa rakennettu, mutta on tietysti mahdollista, että sekin tullaan vielä rakentamaan. Sen kuvaus on niin konkreettinen, että se tuskin on pelkkä vertauskuva. Uuden Liiton temppeli puolestaan ei ole rakennus, vaan se on "elävistä kivistä" eli siis kaikista Jeesukseen uskovista henkilöistä muodostuva universaalinen eli yleismaailmallinen seurakunta.

Edellä sanotun perusteella itsenäisten paikallisseurakuntien kokoontumistiloista ei pitäisi käyttää lainkaan nimityksiä "kirkko" tai "temppeli", vaan olisi parempi tyytyä entiseen hyvään nimitykseen "rukoushuone", joka vastaa yhtä synagooga-sanan hebreankielistä vastinetta **בֵּית הַתְּפִלָּה** [BeJTh HatTeFilLa:(H)] = "rukoustalo, rukoushuone".

Alkuseurakunnan ajan tärkeimmät seurakuntavirat tai paremminkin työtehtävät, joita pidettiin Jeesuksen antamina (Ef. 4:10 - 12), olivat seuraavat (luettelossa on mainittu suomenkielisisissä käännöksissä käytettyjen nimitysten lisäksi hebrean- ja kreikankieliset nimitykset ja niiden merkitykset sekä niitä vastaavat tehtävät):

- apostoli
שְׁלִיחַ [ShaLI:'acH] = "lähetetty" > "lähetti, lähettäjä"
ἀπόστολος [apo'stolos] = "lähetetty" > "lähetti, lähettäjä"
tehtävä: toimia lähetyssaarnaajana ja seurakuntien perustajana
- profeetta
נְבִיא [NaV'I:'] = "profeetta"
προφήτης [profe:'te:s] = "edessä puhuja, ennalta puhuja" > "profeetta"
tehtävä: tuoda esiin Jumalan ilmoitus jossakin ajankohtaisessa asiassa joko Raamatun sanan kautta tai profetoimisen armolahjan kautta
- evankelista
מְבַשֵּׂר [MeV'asS'eR] = "viestin tuoja, hyvän sanoman tuoja"
εὐαγγελιστής [euanggeliste:'s] = "hyvän sanoman tuoja"
tehtävä: julistaa evankeliumia eli hyvää sanomaa uskosta osattomille
- paimen
רֹעֶה [Ro'e:(H)] = "paimen"
ποιμήν [poime:'n] = "paimen"
tehtävä: hoitaa uskoon tulleita ja auttaa heitä kasvamaan uskossa
- opettaja
מְלִמֵּד [MeLamMeDh] = "opettaja"
διδάσκαλος [dida'skalos] = "opettaja"
tehtävä: opettaa ja selittää Raamatun sanaa.

Paikallisseurakunnan toimintaa johti apostolien tai heidän työtoveriensä asettama vanhimmisto (esim. Tiit. 1:5 - 7). Sen jäsenistä käytettiin kahta eri nimitystä, jotka molemmat edellä mainitun Raamatun kohdan perusteella tarkoittavat vanhimmiston jäsentä.

Nämä nimitykset ovat seuraavat:

- vanhin
יָקֵן [ZaQeN.] = "vanha"
πρεσβύτερος [presby'teros] = "vanhempi"
- kaitsija
דָּקֵף [PaQIDh] = "valvoja, huolehtija"
ἐπίσκοπος [epi'skopos] = "päälle katsoja" > "valvoja, huolehtija"

Lisäksi paikalliseurakunnissa oli sosiaalisen avustustyön tekijöitä, joista käytettiin nimitystä

- seurakuntapalvelija
שָׂמַשׁ [ShamMaSh] = "palvelija, auttaja"
διάκονος [dia'konos] = "palvelija"

Kaikki edellä mainitut hebrean ja kreikan sanat ovat maskuliinimuotoja ja tarkoittavat siis mieshenkilöitä eli uskonveljiä. Jumala on varmaan näin halunnut säästää naishenkilöitä eli uskonsisaria liian raskaasta vastuusta. Heillehän on kyllä seurakunnassa paljon naisille paremmin sopivia tehtäviä.

On huomattava, että Raamatun mukaan Uudessa Liitossa ei ole mitään papin virkaa vaan ns. yleinen pappuus (Ilm. 1:4 - 6), jossa jokainen uskoon tullut ja uudestisyntynyt seurakunnan jäsen voi Jeesuksen sovitustyön perusteella olla suoraan yhteydessä Jumalaan ilman minkään maallisen papin välitystä. Jos joku tarvitsee sielunhoidollista auttamista, hän voi periaatteessa kääntyä kenen hyvänsä uskovan puoleen tai niin halutessaan pyytää edellä mainittujen seurakunnan työntekijöiden apua. Käsite pappi, hebreaksi כֹּהֵן [KoHeN] = "pappi, temppelipappi", kreikaksi ἱερεύς [hiereu's] = "pappi", liittyy Raamatussa vain Vanhaan Liittoon tai sitten epäjumalien palveluun, lukuunottamatta Jeesusta, joka on Häneen uskovien taivaallinen pappi, sekä Jeesuksen omia tulevassa iankaikkisessa elämässä.

Jo alkuseurakunnan aikana esiintyi myös kristittyjen vainoa. Juutalaiset lain kiivailijat syyttivät juutalaiskristittyjä samoinkuin Jeesustakin Jumalan pilkasta ja yhtä hyvin kirjoitetun lain (Vanhan Liiton kirjoitusten) kuin suullisenkin lain (isien perinnäissäntöjen) rikkomisesta. Kun roomalaiset tuomioistuimet eivät halunneet käsitellä juutalaisten keskinäisiä uskontoa koskevia riitoja, esitettiin tekaistuja syytöksiä tai sitten otettiin tuomiovalta omiin käsiin, kuten Stefanuksen kohdalla, joka kivitettiin kuoliaaksi ja oli ensimmäinen tunnettu marttyyri.

Toisaalta jotkut hallitsijat, Rooman keisarit tai näiden vasallikuninkaat tai prokuraattorit vaativat alamaisiltaan lähes jumaloivaa kunnioitusta ja pelätessään sen menettämistä kristinuskon levitessä alkoivat vainota tämän takia sekä juutalaiskristittyjä että pakanakristittyjä. Niinpä perimätiedon mukaan kaikki muut apostolit paitsi Johannes kokivat marttyyrikuoleman ja hänkin joutui välillä olemaan uskonsa tähden Patmos-nimiselle saarelle karkoitettuna.

Alkuseurakunnan ajan jälkeinen aika.

Tarkastelen nyt tässä kohdassa yhtenä kokonaisuutena pitempää ajanjaksoa, joka ulottuu ajanlaskumme ensimmäisen vuosisadan lopusta viidennelle vuosisadalle eli 400-luvulle j.Kr. asti, jaotellen käsittelyn tiettyihin asiarhmiin.

Juutalaiskristittyjen syrjiminä ja sen seuraukset.

Jo toisella vuosisadalla eli 100-luvulla j.Kr. alkuseurakunnan aikainen tilanne alkoi selvästi muuttua. Pakanakristityt pyrkivät ottamaan itselleen kaikki paikallisseurakuntien johtotehtävät ja juutalaiskristittyjä alettiin syrjiä. Tämä suuntaus voimistui edelleen kolmannella vuosisadalla eli 200-luvulla j.Kr. Neljännellä vuosisadalla eli 300-luvulla j.Kr. juutalaiskristityt näyttävät jo lähes kokonaan kadonneen, koska heistä ei ole enää juuri mitään mainintoja sen enempää juutalaisissa kuin kristillisissäkään kirjoituksissa. Heitähän syrjittiin myös juutalaisten yhteisöjen keskuudessa harhaoppisina, varsinkin vuosina 132 - 135 olleen 3½ vuotta kestäneen Bar Kochban kapinan jälkeen, johon he eivät olleet voineet mitenkään osallistua, koska tuon kapinan johtaja oli Rabbi Akiban toimesta julistettu Messiaaksi ja he tiesivät, että oikea Messias on Jeesus. (Lähteet 1. ja 2.)

Tehokkain keino juutalaiskristittyjen häätämiseksi pois pakanakristittyjen seurakunnista oli epäilemättä pyhäpäivän muuttaminen Shabbatin päivästä eli lauantaista sunnuntaiksi, mitä Raamatun alkutekstiä lukevat juutalaiset eivät tietenkään voineet hyväksyä. Juutalaiskristittyjen mukana seurakunnista katosi myös hebrean kielen taito sekä siihen liittyvä juutalaisen käsitemaailman ja ajattelutavan tuntemus. Kirkkoisistakin vain harvat osasivat hebrean kieltä ja vielä harvemmat tunsivat Raamatun juutalaiseen taustaan sekä Israelin maahan liittyviä asioita. (Lähde 2.)

Raamattua alettiin siten tulkita ja selittää pelkästään kreikan kielen pohjalta (Vanhan Liiton kirjoitusten Septuaginta-käännös ja Uuden Liiton kirjoitusten kreikankieliset tekstit) sekä myöhemmin myös latinan kielen pohjalta (Vulgata-käännös). Tätähän on osittain jatkunut aina meidän päiviimme saakka, mikä on johtanut moniin virhetulkintoihin.

Useat kirkkoisät mm. Justinus Marttyyri (n. 100 - 165), Hippolytus (? - 235), Origenes (n. 182 - 254) ja Johannes Khrysostomos (345 - 407) käsittivät, että Jumala oli hylännyt kokonaan Israelin kansan, vastoin Raamatun selvää sanaa (esim. Jer. 31:35 - 37; Jer. 33:25 - 26; Room. 11:1 - 6), ja että Kirkko oli nyt "Hengellinen Israel", jota koskivat kaikki Raamatussa olevat Israelille annetut lupaukset. Näin syntyi ns. "korvausteologia", jolla on kristikunnassa edelleenkin monia kannattajia, vaikka Israelin kansa on ollut kaiken aikaa olemassa ja Israelin valtiokin on ollut taas todellisuutta jo vuodesta 1948 lähtien. (Lähteet 1. ja 3.)

Kirkkokuntien muodostuminen.

Samanaikaisesti juutalaiskristittyjen syrjimisestä kansa alettiin muodostaa myös kirkkokuntia, jolloin aluksi tietyllä rajoitetulla alueella sijaitsevat yksittäiset paikallisseurakunnat tulivat yhteisen keskusjohdon alaisiksi. Kun keskusjohto pyrki lisäämään valtaansa, toisaalta laajennettiin sen toiminta-alueita ja toisaalta paikallisseurakunnat sidottiin entistä tiiviimmin keskusjohdon alaisuuteen. Keskusjohdon sijaitessa tietenkin useimpiin paikallisseurakuntiin nähden aivan toisella paikkakunnalla, seurakuntien paikallisia olosuhteita ei voitu ottaa enää paljonkaan huomioon. Näin muodostuneiden kirkkokuntien välille syntyi vähitellen myös opillisia eroja, joista väiteltiin sitten mm. ekumeenisissa kirkolliskokouksissa Nikeassa vuonna 325, Konstantinopolissa vuonna 381 ja Kalkedonissa vuonna 451. (Lähteet 4. ja 5.)

Viidennellä vuosisadalla eli 400-luvulla j.Kr. oli jo vakiintunut kuusi sekä alueellisesti että opillisesti toisistaan selvästi eroavaa suurta kirkkokuntaa, jotka olivat aakkosjärjestyksessä lueteltuina seuraavat: armenialainen kirkko, egyptiläinen kirkko, etiopialainen kirkko, kreikkalais-ortodoksinen kirkko, roomalais-katolinen kirkko ja syyrialainen kirkko. Ne kaikki pitivät itseään kristinuskon erillisinä haaroina ja jokainen näistä kirkkokunnista katsoi tietysti, että vain heidän oma opinkäsityksensä oli ainoa oikea kristillinen oppi. (Lähde 6.)

Suuren kirkkokunnan toiminnan johtaminen vaati tietysti varsin tehokkaan organisaation ja niin syntyi täysin Raamatun sanan vastaisesti kirkollinen hierarkia monine eri arvoasteisine papinvirkoineen. Vuosisatojen kuluessa pappien virkanimien luettelo on laajentunut lähes loputtomaksi. Olen ottanut seuraavaan luetteloon vain muutamia tutuimpia esimerkkejä. On tyypillistä, että näistä nimityksistä mikään ei perustu hebrean kieleen, vaan lähinnä kreikan tai latinan kieleen. Jotkut suomenkieliset nimitykset perustuvat välityskielenä olleeseen ruotsin kieleen jopa niinkin, että on tehty selvä käännösvirhe, tai siinä määrin, että alkuperäistä lähtösanaa on enää vaikea tunnistaa.

Pappien virkanimiä:

pastori (< latinan pastor = "paimen")

kappalainen (< latinan capella = "kappeli" eli "sivukirkko")

kirkkoherra (< ruotsin kyrkoherde = "kirkkopaimen")

rovasti (< ruotsin prost < latinan præpositus tai præpostus = "esimies")

piispa (< kreikan epi'skopos = "päällekatsoja" eli "kaitsija")

arkkipiispa (arkki- < kreikan etuliite arkhi- = "johtava, ylin, pää- ")

diakoni (< kreikan dia'konos = "palvelija")

presbyteeri (< kreikan presby'teros = "vanhempi")

metropoliitta (< kreikan me:tro'-polis = "äiti-kaupunki" eli "emo-kaupunki" > "pääkaupunki" tai "suurkaupunki")

patriarkka (< kreikan patri-a'rkhos = "perheen, heimon tai muun läheisesti yhteenkuuluvan ihmisryhmän johtaja")

Roomalais-katolisessa kirkossa, jossa papiston hierarkia on kehitetty aivan äärimmillen, on käytössä kymmeniä eri virkanimikkeitä, joista ylimmäisenä on luonnollisesti

paavi (< latinan papa = "isä"), josta on käytetty mm. latinan sanontoja:

pontifex maximus = "suurin ylipappi",

sanctissimus = "pyhin",

VICARIVS FILII DEI = "Jumalan Pojan sijainen",

verus Christi vicarius = "todellinen Kristuksen sijainen" ja jopa

ipsius Dei in terris vicarius = "itsensä Jumalan sijainen maassa" sekä

caput ecclesiae = "seurakunnan pää" (vert. Kol. 1:18 !)

(Lähde 5.)

On hämmästyttävää, että monet niistäkin henkilöistä, jotka ovat julistaneet ja opettaneet Pyhän Hengen kastetta, ovat siirtyneet kirkkokuntajärjestelmän kannattajiksi. Kaikki kirkkokunnathan ovat sekä Raamatun tekstin että jo nähtävissä olevan kehityksen perusteella menossa kohti elävästä Jumalasta luopunutta uskontokuntaa, jota tulevat hallitsemaan väärä profeetta eli "väärä edessäpuhujia" sekä antikristus eli "Messiaan vastustaja".

Valtiovallan suhtautuminen kristinuskoon.

Toisella ja kolmannella vuosisadalla esiintyi Rooman keisarikunnan eri osissa laajoja kristittyjen vainoja, joissa monien osana oli verinen marttyyrikuolema. Vainojen syystä oli maininta jo alkuseurakunnan kohdalla, jolloin vainot alkoivat. Pahimmat vainot olivat seuraavien Rooman keisarien aikana: Marcus Aurelius (161 - 180), Decius (249 - 251) ja Diocletianus (284 - 305). Vainot lakkautti vasta keisari Galerius vuonna 311. (Lähde 4.)

Konstantinus, joka oli vuonna 312 taivaalla näkemänsä näyn "In hoc signo vinces" (= "tässä merkissä voitat") johdosta kääntynyt ainakin ulkonaisesti kristinuskoon ja josta pian sen jälkeen tuli Rooman keisari, antoi kristityille uskonnonvapauden vuonna 313. Näin valtiovalta alkoi vainojen asemesta suosia kristittyjä ja sen seurauksena monista tuli käännyttäisiä maallisten etujen toivossa olematta lainkaan todellisia Jeesukseen uskovia. Tällainen nimellinen kääntyminen kristinuskoon lisääntyi tietysti vielä voimakkaasti sen jälkeen, kun keisari Theodosius julisti vuonna 380 tai 381 kristinuskon Rooman keisarikunnan valtionuskonnoksi Konstantinopolissa (entinen Bysantti, nykyinen Istanbul), joka oli nimensä "Konstantino-polis" = "Konstantinuksen kaupunki" mukaisesti ollut keisari Konstantinuksen vihkimänä keisarikunnan uutena pääkaupunkina jo vuodesta 330 lähtien. (Lähteet 4. ja 6.)

Tässä yhteydessä on kuitenkin huomautettava, että kristityiksi katsottiin virallisesti vain isojen kirkkokuntien jäsenet, mutta ei vapaiden seurakuntien jäseniä, joita pidettiin lahkolaisina ja joita puolestaan nyt alettiin vainota. Erilaisia vapaita suuntia, jotka halusivat pysyä lähempänä alkuseurakunnan rakenne- ja toimintamallia, oli nimittäin kyllä olemassa jo siihenkin aikaan. Niitä olivat esimerkiksi markionilaiset ja montanolaiset, jotka molemmat ryhmät syntyivät toisella vuosisadalla ja toimivat ainakin joillakin alueilla vielä vuosisatoja sen jälkeen. (Lähde 7.)

Pakanauskontojen ja filosofian vaikutus kirkkokuntien opinkäsityksiin.

Kun edellä mainittuja käännyttäisiä alkoi päästä valtiovallan suosimina ja maallisten ansioittensa perusteella myös kirkkokuntien opetus- ja johtotehtäviin, he toivat samalla mukanaan kristikuntaan aikaisempien pakanauskontojensa käsityksiä ja epäjumalien palvontatapoja tai aivan maallisten filosofien ajatuksia, joilla ei ollut mitään tekemistä Raamatun ilmoituksen kanssa. (Lähteet 4. ja 6.)

Epäjumalien palvonnan osalta mainittakoon yhtenä esimerkkinä, että monissa pakanauskonnoissa on palvottu aurinkoa. Niinpä auringon päivästä eli sunnuntaista oli tehty kristillinen pyhäpäivä Jumalan Raamatussa säätämän Shabbatin päivän eli lauantain asemesta, niinkuin edellä on jo todettu. Kun roomalaisen kalenterin December-kuun 25. päivä sattuu pohjoisella pallonpuoliskolla vuoden pimeimpään aikaan, jonka jälkeen auringon valo alkaa taas kasvaa, siitä oli tullut auringon palvojille auringon syntymäpäivä. Nyt siitä tehtiin Jeesuksen syntymäpäivä, jonka viettotapoihin otettiin samoihin aikoihin vietetystä pakanallisesta Saturnalia-juhlasta sianlihan syöminen sekä runsas alkoholijuomien nauttiminen, joita molempia Raamattu kehottaa välttämään. Näin pakanallisia juhlapäiviä ja niiden viettotapoja ei tarvinnut hävittää, vaan ne voitiin säilyttää, kun niihin lisättiin keksitty kristillinen sisältö. (Lähde 6.)

Filosofian puolelta voidaan mainita esimerkkinä uusplatonilaisuuden vaikutus kristilliseen siveysoppiin. Kreikkalaisen filosofi Platonin (427 - 347 e.Kr.) esittämiä ajatuksia oli nimittäin herätetty uudelleen henkiin 100-luvulta j.Kr. lähtien siten, että niihin oli yhdistetty myös itämaista mystiikkaa. Kirkkoisä Augustinus (354 - 430), jonka vaikutus roomalais-katoliseen oppiin oli hyvin merkittävä, kannatti erityisesti uusplatonilaisuuden askeettista elämänihannetta, mikä edisti kristillisen munkkilaisuuden ja luostarilaitoksen kehittymistä. Ehkä juuri tuon asketismin ihannoimisensa takia Augustinus oli myös hyvin jyrkkä luopioihin ja harhaoppisiin nähden, mikä johti myöhemmin Rooman kirkon väkivaltaan toisin ajattelevia kohtaan (mm. inkvisitio). (Lähde 4.)

Virhetulkintojen tärkeimmät syyt.

Joitakin virhetulkintojen syitä on itse asiassa tullut esille jo edellä olevan historiallisen katsauksen yhteydessä. Käsitykseni mukaan virhetulkintojen kolme tärkeintä syytä ovat yhteen koottuina seuraavat:

1. Tulkitsijalla ei ole riittävää Raamatun juutalaisen taustan tuntemusta.

Koska Raamattu on alusta loppuun juutalainen kirjakokoelma, sen taustana on hebrean kieli ja siihen perustuva juutalainen käsitemaailma ja ajattelutapa, olkoonkin, että Vanhan Liiton kirjoituksissa on kyllä suhteellisen pieniä osia, jotka on kirjoitettu hebrean läheistä sukulaiskieltä arameaa käyttäen ja että Uuden Liiton kirjoitusten jotkut osat saattavat olla jo alun perin kirjoitetut kreikaksi. Monien tutkijoiden käsityksen mukaan suuresta osasta Uuden Liiton kirjoituksia on kuitenkin ollut olemassa hebreankielinen esiteksi, jollaisista käytetään tekstiutkimuksissa saksankielistä nimitystä "Vorlage", joka on sitten käännetty ja muokattu kreikaksi ja joka alkuperäisessä muodossaan on aikojen kuluessa hävinnyt tai jota ei ole ainakaan vielä löydetty. (Lähde 3.)

Näin ollen Raamatun alkutekstin jo pelkän kirjaimellisen merkityksen oikea ymmärtäminen edellyttää hebrean kielen ja juutalaisen ajattelutavan riittävää tuntemusta, vaikka tutkisikin aramean- tai kreikankielistä tekstiä, jolloin tietenkin tarvitaan myös näiden kielten tuntemusta. Tekstin hengellisen merkityksen ymmärtämiseen liittyviä asioita käsittelen vielä myöhemmissä kohdissa, mutta sen on joka tapauksessa perustuttava tekstin kirjaimelliseen merkitykseen, koska muuten hengellisestä tulkinnasta tulee helposti täysin mielivaltainen.

Professori David Flusser on kirjoittanut tästä asiasta näin: "The starting point is a truism: Christianity arose among the Jews - it was once a part of Judaism. Therefore if you want to analyze Christian origins, you have to study ancient Judaism." (Lähde 3, Introduction, page XII.) Suomennettuna tämä toteamus kuuluu seuraavasti:

"Lähtökohta on itsestäänselvyys: kristinusko sai alkunsa juutalaisten keskuudessa - se oli kerran osa juutalaisuutta. Sen tähden jos haluaa analysoida kristillisiä alkulähteitä, on opiskeltava muinaista juutalaisuutta."

Myös Israelin maantiedon ja luonnon olosuhteiden tuntemus auttaa paljon Raamatun tekstin ymmärtämisessä. Sen ovat todenneet mm. monet eri puolilta maailmaa kotoisin olevat Raamatun kääntäjät, joilla on ollut tilaisuus opiskella Israelissa Raamattukodin "Home for Bible Translators" järjestämällä kursseilla, jotka on pidetty yhteistyössä Jerusalemin yliopiston "The Hebrew University" kanssa.

En ole syntynyt juutalaiseksi, mutta vanhemmillani oli lapsuudessani ennen talvisotaa yhteyksiä Viipurin juutalaisiin sen kautta, että isäni hautaus-toimistolla oli paljon juutalaisia asiakkaita, koska hänen liikkeessään valmistettiin myös sellaisia ruumisarkkuja, joissa laudat oli liitetty toisiinsa puutapeilla ilman metallisia nauvoja, ja aina oli valmiina vähintään yksi sellainen arkku juutalaisen tavan edellyttämää nopeaa hautaamista varten. Sain siten jonkin verran tietoa juutalaisuudesta jo lapsena. Kun kävin kuitenkin ensimmäisen kerran Israelissa vasta vuonna 1969, jolloin olin jo 37-vuotias, sekä aloitin hebrean kielen opiskelun neljä vuotta sen jälkeen, olen omalla kohdallani joutunut Raamattua tutkiessani opiskelemaan jatkuvasti lisää sekä hebrean kieltä että juutalaisuutta.

Jos nyt Raamatun tekstin tulkitsijalla eli Raamatun kääntäjällä tai selittäjällä ei ole kaikkien edellä mainittujen asioiden riittävää tuntemusta, on hyvin ymmärrettävää, että hän tekee monia virhetulkintoja. Tätä ei ole Raamatun käännöksiä ja selityksiä tehtäessä läheskään aina käsitetty. Monia käännöksiä on tehty lähtemällä jostakin toisesta käännöksestä ja selitykset perustuvat useimmiten johonkin käännökseen eikä alkutekstiin, jolloin virheet helposti kumuloituvat.

2. Tulkitsija ei ole uudestisyntynyt eli Pyhästä Hengestä syntynyt.

Tästä virhetulkinnan syystä Jeesus puhui Jerusalemissa juutalaisen pääsiäis-juhlan aikana yöllisessä oppikeskustelussa Nikodeemukselle eli Nakdimon Ben Gurionille, joka oli juutalaisten hallitusmies, siis Sanhedrinin eli Suuren neuvoston jäsen, sekä Israelin opettaja (Joh. 2:23 - 3:21). Nikodeemuksen mukana oli todennäköisesti juutalaisten opettajien tapaan myös joku hänen oppilaansa keskustelun todistajana, vaikka sitä ei ole tekstissä mainittu. Jeesuksen mukana oli puolestaan Hänen oppilaansa apostoli Johannes, joka on kirjoittanut tästä asiasta ja joka mahdollisesti teki muistiinpanoja jo käydyn keskustelun kuluessa. Sekä Nikodeemus että Jeesus käyttävät molemmat tässä monikkomuotoa (jakeet 2 ja 11), joten kysymyksessä ei ollut yksityinen sielunhoitokeskustelu.

Keskustelu käytiin tietenkin hebrean kielellä ja Jeesus sanoi Nikodeemukselle siinä mm. näin:

אָמֵן אָמֵן אֲנִי אֵמַר לָךְ אִם-לֹא יוֹלֵד אִישׁ
מִלְמַעְלָה לֹא-יּוֹכֵל לְרֹאוֹת מַלְכוּת הַאֱלֹהִים

= [ʼaMeN. ʼaMeN. ʼaNI ʼoMeR LaKh. ʼiM. - Loʼ JivVaLeDh ʼISh
MiLeMa:ʼLa(H) Loʼ - JUKhaL LiRʼOTh MaLKhUTh HaʼeLoHIM.] =

"Totisesti, totisesti Minä sanon sinulle: jos joku ei tule syntymään (futuuri) ylhäältä (= taivaallisista), [hän] ei voi tulla (futuuri) näkemään Jumalan kuningaskuntaa." (jae 3).

Jeesus täsmentää tätä vielä sanoilla: ... מִן הַפִּימִים וְהַרוּחַ ...
= ... [MiN. HamMa:ʼJiM. VeHaRU:ʼachH] ... =

... "siitä (määräävä artikkeli) vedestä (= ylhäältä tulevasta vedestä eli Jumalan sanasta) ja siitä (määräävä artikkeli) hengestä (= Pyhästä Hengestä)" ... (jae 5).

Koska Jeesus moitti Nikodeemusta siitä, ettei tämä Israelin opettajana tietänyt tätä asiaa (jae 10), sen täytyy olla sanottu Vanhan Liiton kirjoituksissa. Se on sanottu jakeissa Hes. 36:25 - 27, joka on tavallaan tämän "ylhäältä syntymisen" eräänlainen alkuteksti. Siinä esiintyy käsite "puhdas vesi" = מֵיִם טְהוֹרִים = [Ma:ʼJiM. T'eHORIM.], jonka merkitys on "puhtaaksi julistava vesi" eli Jumalan sana (vert. esim. Joh. 15:3). Tuossa "ylhäältä syntymisessä" Jumala antaa Pyhän Henkensä ihmisen sisimpään, jolloin kovasydäminen ihminen muuttuu pehmeäsydämiseksi ja alkaa vaeltaa Jumalan käskyjen mukaan.

Kreikankielisen tekstin perusteella hebrean käsitteestä "ylhäältä syntyminen" eli "taivaallisista syntyminen" käytetään tavallisesti nimitystä "uudestisyntyminen":

γεννάω ἄνωθεν [gennaʼo: aʼno:then] = "synnyttää \ uudesti / ylhäältä \ "
(Joh. 3:3 ja 3:7),

ἄναγεννάω [anagennaʼo:] = "uudestisyntyyttää" (1. Piet. 1:3 ja 1:23),

παλιγγενεσία [palinggenesíʼa] = "uudestisyntyminen" (Tiit. 3:5).

Uudestisyntyminen on aivan eri asia kuin eräissä Kaukoidän pakanauskonnoissa esiintyvä käsite "jälleensyntyminen". Sehän on kuvitelma, että ihminen syntyisi kuoleman jälkeen esimerkiksi joksikin eläimeksi, josta seuraa loogisesti buddhalaisten ensimmäinen käsky: "Älä tapa eläintä", ettei vain vahingossa tappaisi jotakuta jo edesmennyttä sukulaistaan.

Uudestisyntyminen, josta voi käyttää myös nimitystä "Pyhästä Hengestä syntyminen", ei tapahdu kasteessa, niinkuin moni luulee, vaan Jumala saa sen aikaan, kun ihminen ottaa omakohtaisesti vastaan pelastussanomana Jeesuksen sovitustyöstä (Joh. 3:14 - 16). Nikodeemus kuuli pelastussanomana suoraan Jeesukselta, mutta ottiko hän sen vastaan, sitä ei ole Raamatussa kerrottu. Emme siten tiedä, tuliko Nikodeemus uskoon vai eikö tullut. Se, että hän oli mukana hautaamassa Jeesusta, ei todista vielä mitään. Useinhan vainajalle osoitetaan hautajaisissa kunnioitusta, vaikka hänen puheitaan ei olisi lainkaan kuunneltu, saati sitten omaksuttu.

Kaste on uudestisyntyneen pesu vedessä, mikä suoritetaan vasta sen jälkeen, kun tuo syntyminen Pyhästä Hengestä on ensin tapahtunut, aivan kuten luonnollisessa syntymisessä pieni vauva pestään vasta syntymisen jälkeen eikä sitä ennen. Sain itse olla mukana vasta nuorimman lapsemme synnytyksessä Tukholman Karoliinisessa sairaalassa ja minulle annettiin tehtäväksi syntymän jälkeen tapahtunut poikavauvan pesu, joten minulla on myös luonnolliseen syntymiseen liittyvästä pesusta aivan henkilökohtainen kokemus.

Juutalaiselle uskovien upotuskaste ei ole mikään ongelma, koska hän lukee sen suoraan tekstistä. Saanen kertoa tässä esimerkkinä, kuinka eräs Israelissa tapaamani juutalainen mies oli käsittänyt nämä asiat. Hän oli saanut jostakin Uuden Liiton kirjoitusten hebreankielisen käännöksen. Sitä lukemalla hän tuli uskoon eli siis uskoi, että Jeesus on luvattu Messias ja että hän oli saanut syntinsä anteeksi Jeesuksen sovitustyön perusteella. Hän ei silloin vielä tietänyt, että Israelissa oli olemassa jo muitakin Jeesukseen uskovia juutalaisia, jotka käyttävät itsestään nimitystä "messiaaniset juutalaiset".

Kun hän luki tekstiä edelleen, hän huomasi, että uskoon tulleen piti antaa kastaa itsensä vedessä ja hän mietti, miten se voisi hänen kohdallaan tapahtua. Silloin hän keksi, että suihkussahan tulee vettä päälle joka puolelle, joten siinä oleva tulee tavallaan upotetuksi veden sisään. Niinpä hän sitten kastoi itsensä suihkussa Uuden Liiton kirjoitusten mukaisella Jeesuksen asettamalla kasteella, mikä oli epäilemättä Jumalan silmissä aivan oikea Jeesukseen uskovien upotuskaste. Kun hän sitten myöhemmin sai tietää, että Israelissa oli Jeesukseen uskovia juutalaisia, hän hakeutui heidän yhteyteensä ja antoi kastaa itsensä uudelleen messiaanisen seurakunnan kastetilaisuudessa, jotta hänen kasteensa olisi myöskin ihmisten silmissä varmasti oikea.

Uuden Liiton kasteen esikuva Vanhassa Liitossa ei ole ympärileikkaus vaan pappien vihkimyskaste, jakeet 2. Moos. 29:4 ja 40:12 sekä 3. Moos. 8:6. Kaikissa näissä kohdissa esiintyy sanonta **בַּמַּיָּם יִבְרָךְ** [RacHaTs. BamMa:’JiM.] = "pestä siinä (= määrätty muoto) vedessä (= veden sisässä)" eli siis telttatempelin vesialtaassa olevan veden sisässä.

Se, että upotuskasteiden yhteydessä juuriverbi רחץ [RaChHaTs.] = "pestä" ja juuriverbi טבל [T'aV'aL] = "upottaa" merkitsevät aivan samaa, käy selville jakeista 2. Kun. 5:10 - 14, joissa profeetta Elisan käsky on kerrottu verbiä רחץ [RaChHaTs.] käyttäen (suomenkielisissä käännöksissä sana "peseytyä") ja se, kun Aramin eli Syyrian kuninkaan sotapäällikkö Naeman lopultakin totteli, on kerrottu verbiä טבל [T'aV'aL] käyttäen (suomennettu vuoden 1933 käännöksessä sanalla "sukelsi", vuoden 1992 käännöksessä sanalla "kastautui" ja "Jumalan Kansan Pyhä Raamattu"-käännöksessä (1993) sanalla "upottautui").

Salomon temppelin vesialtaasta eli "merestä" sanotaan puolestaan jakeessa 2. Aik. 4:6 näin: וְהָיָה לְרַחֲצָהּ לְפָנָיו בּוֹ
 = [VeHajJaM. LeRaChHeTsa:(H) LakKoHaNIM. BO:] =
 "mutta meri [oli] pappien peseytymiseksi siinä (= sen sisässä)", joten se oli siis pappien puhdistuskasteita varten tarkoitettu upotuskasteallas.

Edellä esitettyjen Jeesuksen sanojen mukaan vain "ylhäältä syntynyt" eli Pyhästä Hengestä syntynyt voi nähdä eli käsittää ja myös hengellisesti ymmärtää Jumalan kuningaskuntaa ja siitä kertovaa Raamatun tekstiä. Jos Raamatun tulkitsijan kohdalla tämä Jumalan aikaansaama ihme ei ole saanut tapahtua, on aivan luonnollista, että hän tekee nimenomaan tekstin hengellisen merkityksen osalta monia virhetulkintoja.

3. Tulkitsija ei ole saanut Pyhän Hengen kastetta.

Ylösnousemuksensa jälkeen, vähän ennen taivaaseen astumistaan, Jeesus käski oppilaitaan odottamaan Jerusalemissa Jumalan lupauksen täyttymistä (esim. Joel 2:28 - 29, alkutekstissä jakeet 3:1 - 2), sanoen tässä yhteydessä (Ap.t. 1:4 - 8) mm. seuraavaa:

כִּי יוֹחֲנָן הַטְּבִיל בְּמַיִם וְאַתֶּם תִּטְבְּלוּ
 בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּקִרְוֹב אַחֲרַי הַיָּמִים הָאֵלֶּה

= [KI JOcHaNaN. HiT'BIL BamMa:'JiM. Ve'atTeM. TitT'aV'eLU
 BeRU:'acH HaqQoDheSh BeQaROV' 'acHaReJ HajJaMIM. Ha'elLe:(H)]

= "Sillä Johannes kastoi vedessä, mutta teidät tullaan kastamaan (futuuri) Pyhässä Hengessä (verbin juurimerkityksen mukaisesti: "teidät tullaan upottamaan Pyhän Hengen sisään") pian näitten päivien jälkeen."
 (jae 5).

Oppilaiden kysymyksen johdosta Jeesus täsmensi Pyhän Hengen kastetta.

Hän lisäsi vielä:

אֲבֵל תִּקְבְּלוּ גְבוּרָה בְּבוֹא עֲלֵיכֶם רוּחַ
הַקֹּדֶשׁ וְהֵייתֶם עֲדֵי בְרוּשָׁלַיִם
וְעַד קִצָּה הָאָרֶץ

= [ʼaV'aL TeQabBeLU: GheV'URa:(H) BeV'O' ʼaLeJKheM. RU:ʼacH
HaqQoDheSh ViHJITheM. ʼeDhaJ BiRUShaLa:ʼJiM.
VeʼaDh QeTse:(H) Haʼa:ʼReTs.]

= "vaan tulette saamaan (futuuri) voiman tullessa teidän päällemme Pyhän Hengen ja tulette olemaan (futuuri) todistajani Jerusalemissa ja maan ääriin saakka." (jaa 8).

Tämä Jeesuksen lupaus toteutui juutalaisen Shavuot-juhlan eli Helluntaipäivän aamuna, kun Pyhä Henki vuodatettiin opetuslasten päälle (Ap.t. 2), jolloin nämä tulivat upotetuiksi Pyhän Hengen sisään, samankaltaisesti kuin edellä kerrottu juutalaismies tuli suihkussa upotetuksi veden sisään.

Kaste Pyhässä Hengessä, jossa Pyhä Henki tulee ihmisen päälle (esim. jakeet Ap.t. 10:44 ja 19:6, joissa prepositio on käännetty oikein vuoden 1938 käännöksessä, mutta väärin vuoden 1992 käännöksessä) on siis eri asia kuin syntyminen Pyhästä Hengestä eli uudestisyntyminen, jossa Pyhä Henki tulee ihmisen sisään, niinkuin edellä todettiin. Ne ovat olleet ainakin omalla kohdallani selvästi eri kokemuksia, vaikka ne joidenkin kohdalla voivat esiintyä ajallisesti niin lähellä toisiaan, että ne saattavat tuntua ikäänkuin yhdeltä ja samalta kokemuksesta, jossa on vaikea erotella eri osia (esim. Ap.t. 10:34 - 48).

Pyhän Hengen kaste on tarkoitettu Jeesuksen sanojen mukaan antamaan Jeesukseen uskovalle tarvittavan voiman olla Hänen todistajanaan, ei vain juhlapäivinä ja evankeliumin julistustilaisuuksissa, vaan myös jokapäiväisessä arkisessa elämässä, jossa uudestisyntynekin ihminen tarvitsee paljon Jumalan voimaa voidakseen elää Hänen käskyjensä mukaan tässä alati pahenevassa maailmanajassa. Se voi usein olla myös tehokkaampi tapa toimia Jeesuksen todistajana kuin pelkästään Jeesuksesta puhuminen.

Monilla on se käsitys, että Pyhän Hengen kasteen merkinä on ainoastaan ja välttämättä kielillä puhuminen. Minä en uskalla tehdä näin yksikäsitteistä rajausta, vaikka olenkin puhunut kielillä, koska olen tavannut henkilöitä, jotka eivät ole puhuneet kielillä, mutta joilla on ollut paljon suurempi voima elää Pyhän Hengen hedelmien mukaista elämää kuin monilla kielillä puhujilla (Gal. 5:22 - 23, vertaa myös sen vastakohtaa Gal. 5:19 - 21).

Käsitykseni mukaan merkki Pyhän Hengen kasteesta voi olla mikä hyvänsä Pyhän Hengen yhdeksästä yliluonnollisesta armolahjasta (1. Kor. 12:8 - 11). Nämä Pyhän Hengen armolahjat ovat seuraavat:

- viisauden sanan armolahja
- tiedon sanan armolahja
- uskon armolahja (= luja usko siihen, että Jumala voi tehdä sellaista, mikä on ihmiselle täysin mahdotonta)
- [sairauksien] parantamisten armolahja
- voimatekojen voimavaikutusten armolahja
- profetoimisen armolahja
- henkien erottelujen armolahja
- kielien (= kielillä puhumisen) armolahja
- kielien (= kielillä puhumisen) selityksen armolahja

Tällainen armolahja saattaa ilmetä vain Pyhän Hengen kasteeseen liittyvänä kertaluonteisena merkinä tai sitten jäädä saajalleen pitempiaikaiseksi lahjaksi hänen seurakunnassa tapahtuvaa palvelutyötään varten.

Huomautettakoon vielä selvyuden vuoksi, että näiden Pyhän Hengen yliluonnollisten armolahjojen lisäksi on olemassa myös muita Jumalan armolahjoja, kuten esimerkiksi iankaikkinen elämä Messiaassa Jeesuksessa (Room. 6:23) sekä kaikki luonnollinen Jumalan ihmiselle antama lahjakkuus.

Eräs osa-alue Jeesuksen todistajana olemista on Raamatun tulkitseminen eli sen kääntäminen tai selittäminen ja siihen liittyvien johtopäätösten tekeminen. Nimenomaan tekstin hengellisen merkityksen ymmärtämiseen tarvitaan edellä olevissa kohdissa esitettyjen asioiden lisäksi myös Jumalan voimaa tai itse asiassa Pyhällä Hengellä täyttymisen kautta tapahtuvaa Jumalan jatkuvaa läsnäoloa eli Pyhän Hengen täyteyttä, joka voidaan saada Pyhän Hengen kasteen jatkeena toistuvastikin (esim. Ap.t. 4:31 ja 13:52).

Pyhän Hengen kaste voi myös kompensoida puutteellisia Raamatun juutalaista taustaa koskevia tietoja, koska Pyhä Henki Raamatun tekstin todellisena ja alkuperäisenä tekijänä voi jopa väärästäkin käännöksestä paljastaa tekstin oikean hengellisen merkityksen. Se vaatii kuitenkin paljon rukousta sekä viipymistä Raamatun tekstin ääressä eikä se, että näin voi tapahtua, ole missään tapauksessa puolustus väärille käännöksille.

Jos Raamatun tulkitsija, vaikka hän olisikin uudestisyntynyt, ei ole saanut Pyhän Hengen kastetta, hän saattaa helposti ymmärtää vielä monet asiat aivan väärin, jolloin sen väistämättömänä seurauksena hän tekee edelleenkin monia virhetulkintoja.

Loppusanat.

Edellä on esitetty mielestäni tärkeimmät Raamatun virhetulkintojen syyt. Niiden lisäksi saattaa yksittäisissä tapauksissa esiintyä vielä muitakin asiaan vaikuttavia seikkoja, kuten riippuvaisuus jonkin kirkkokunnan perinteestä ja opetuksesta, mutta nekin perustunevat yleensä viime kädessä johonkin jo esille tulleeseen näkökohtaan.

Lähdekirjallisuusluettelo.

Useiden Raamatun alkutekstiä koskevien tekstilähteiden ja tekstianalyysin apuvälineiden eli konkordanssien, sanakirjojen ja kielioppien sekä monien erikielisten Raamatun käännösten ja myös useiden selitysteosten lisäksi on tässä tutkimuksessa käytetty erityisesti seuraavia lähteitä:

1. Jonathan Bernise: Returning to the Jewish Roots of our Faith. The Messianic Jew (And Hebrew Christian). The Quarterly Organ of the International Messianic Jewish (Hebrew Christian) Alliance. Ramsgate, Kent, England. Vol. LXV, No. 3. September - November 1992.
2. Ray A. Pritz: Nazarene Jewish Christianity From the End of the New Testament Period Until Its Disappearance in the Fourth Century. The Magnes Press, The Hebrew University. Jerusalem. 1992.
3. David Flusser: Judaism and the Origins of Christianity. The Magnes Press, The Hebrew University. Jerusalem. 1988.
4. Albert Raunio: Kirkkohistorian kertauskysymyksiä. Kustannusosakeyhtiö Otava. Helsinki. 1952.
5. Osmo Tiililä: Kristilliset kirkot ja muut yhteisöt. Werner Söderström Osakeyhtiö. Porvoo. 1963.
6. Bamber Gascoigne: Kristikunnan historia. Weilin + Göös. England. 1978.
7. Gunnar Westin: Vapaan kristillisyyden historia. Ristin Voitto. Tikkurila. 1975.